

Praha: 5. 1. 2024
Číslo jednací: 003498/2024/KUSK
Spisová značka: SZ_158373/2020/KUSK
Vyřizuje: Mgr. Barbora Hron I.554
Značka: InfZOÚ 231/23

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor legislativně právní, rozhodl na základě stížnosti žadatele Františka Hucka, r.č. 720915/1048, trvale bytem Veleňská 4, 250 73 Přezletice, (dále též „žadatel“), na postup povinného subjektu – Úřadu obce Přezletice, při vyřizování o poskytnutí informací na základě žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), ze dne 20. 11. 2022 takto:

- I. Podle ustanovení § 16 odst. 5 InfZ se rozhodnutí povinného subjektu – Úřadu Přezletice ze dne 20.11.2023, č.j. 1323/23/OU/Prez, kterým se částečně odmítá poskytnutí informace, ruší a řízení se zastavuje.**
- II. Povinnému subjektu – Obecnímu úřadu Přezletice se ve smyslu ustanovení § 16 odst. 5 InfZ prikazuje požadovanou informaci žadateli poskytnout ve lhůtě, do 15 dnů od doručení tohoto rozhodnutí.**

Odůvodnění

Žádostí ze dne 12. 11. 2022 povinnému subjektu se žadatel podle InfZ domáhal poskytnutí následujících informací:

Seznam všech příjmů v jednotlivých kalendářních měsících všech současných zastupitelů Obce Přezletice, tj. konkrétně osob: Tomáš Říha, Jan Macourek, Ing. Petr Kubiš, Ing. Arch. Břetislav Lukeš, Mgr. Jitka Zelinková, Ing. Dita Vondryšková, Ing. Martin Raibr, vyplacených Obcí Přezletice, a to na základě jakéhokoli titulu, tj. ať již odměna zastupitele, starosty, místostarosty, dohoda o provedení práce, odměna uvolněného zastupitele, zvláštní odměna atd.

Povinný subjekt sdělením ze dne 20. 11. 2022 žadateli částečně poskytl informaci, když mu přípisem č.j. 1323/23/OU/Prez sdělil požadované informace týkající se uvolněných veřejných funkcionářů, starosty a uvolněného místostarosty. Co do tohoto rozsahu hodnotí nadřízený správní orgán postup povinného subjektu za správný.

Povinný subjekt současně vydal rozhodnutí, kterým částečně odmítl poskytnutí informace, co do rozsahu týkajícího se neuvolněných veřejných funkcionářů, zastupitelů.

Učinil tak s odkazem na §8c InfZ, který ukládá povinnému subjektu poskytnout informaci o výši příjmu osoby, které poskytl nebo poskytuje veřejné prostředky mající povahu příjmu ze závislé činnosti nebo funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, jako veřejnému funkcionáři, na kterého se vztahovaly nebo vztahují povinnosti podle zákona o střetu zájmů.

Povinný subjekt použil jako kritérium poskytnutí informace poslední část textace zákona, a odkazuje na zákon o střetu zájmů a povinnosti v něm stanovené, pokud jde o veřejné funkcionáře. S odkazem na povinnosti stanovené zákonem o střetu zájmů uvedl, že touto optikou jsou veřejným funkcionářem starosta a uvolnění členové zastupitelstva.

Dále uvedl, že o příjmech ostatních osob, tedy neuvolněných členů zastupitelstva, se informace dle InfZ neposkytují, ledaže by veřejný zájem prokázaný žadatelem převážil nad zájmem na ochraně této informace. Hlavním důvodem, proč však povinný subjekt odmítl informaci poskytnout byl ten, že žadatel veřejný zájem, který by převažoval nad zájmem na ochraně těchto informací netvrdil ani neprokázal.

Proti tomuto rozhodnutí se žadatel odvolal dne 4.12.2023. Žadatel v odvolání předně uvedl, že kdyby jej povinný orgán v zákonné lhůtě vyzval k doplnění tvrzení a prokázání veřejného zájmu, učinil by tak. Dále ve svém odvolání opírá žádost o poskytnutí informace rozhodnutím zastupitelstva obce Přezletice ze dne 19.10.2023, přičemž na týmž zasedání bylo zastupitelstvo informováno o nutnosti uzavření dohod o provedení práce pro dvě neuvolněné zastupitelky. V poměrně rozsáhlém podání uvádí žadatel řadu konkrétních okolností, na základě kterých je přesvědčen, že by mu umožnily zasadit jednání veřejných funkcionářů obce do kontextu.

Krajský úřad Středočeského kraje přezkoumal spisový materiál a došel k závěru, že postup povinného subjektu je co do rozsahu poskytnutí informace týkající se uvolněných členů zastupitelstva správný. V ostatních výrocích neshledal nadřízený orgán důvody pro odmítnutí žádosti, a to z následujících důvodů.

Nadřízený správní orgán se neztotožňuje s názorem povinného subjektu, že žádost o informaci co do příjmu veřejných funkcionářů, konkrétně členů zastupitelstva, se dle litery zákona má formalisticky roztržít do dvou odlišných režimů dle InfZ, které aplikoval povinný subjekt, tedy uvolněných zastupitelů, o jejichž příjmu byla informace poskytnuta

dle § 8c odst. 1 písm. a) bod 1 a potom neuvolněných zastupitelů, kde by bylo žadatelem nutno prokazovat veřejný zájem ve smyslu § 8c odst. 1 písm. b).

Byť nehodnotí nadřízený správní orgán postup povinného subjektu jako nezákonný, přiklání se k tomu, že zvolený postup byl příliš formalistický. Nadřízený správní orgán má za to, že veřejný zájem v tomto případě převážil nad zájmem na ochranu informace i za situace, kdy žadatel veřejný zájem netvrdil a neprokázal. Nadřízený správní orgán k tomuto uvádí, že InfZ poskytuje povinnému orgánu možnost žadatele o informaci vyzvat k upřesnění žádosti ve smyslu § 14 odst. 5 InfZ.

Hlavním argumentem pro tento závěr je skutečnost, že povaha veřejných prostředků, kterými jsou zastupitelé, ať už uvolnění nebo neuvolnění, odměňování, je stejná, tedy veřejná. Dále je odměna těchto veřejných funkcionářů rámcově zjistitelná z právních předpisů, přičemž přílišný formalismus při procesu poskytování informace spočívající v poskytnutí informace jen u některých zastupitelů, odporuje povaze věci, zejména, když tato informace objektivně a zjistitelně existuje.

Výše odměn uvolněných členů zastupitelstva obce stanoví zákon o obcích a k němu prováděcí předpis. V případě neuvolněných zastupitelů stanoví jejich odměny usnesení zastupitelstva obce, přičemž má vycházet z limitů definovaných v tomto prováděcím předpise. Prostředky, které jsou určeny jak pro uvolněné, tak neuvolněné zastupitele, jsou stejného původu a povahy, tedy veřejné. Bez dalších polemik lze tedy uzavřít, že odměňování zastupitelů je záležitostí, jež jednoznačně ve veřejném zájmu je a samotné zveřejňování těchto informací přispívá právě k veřejné diskuzi, a podporuje veřejnost v roli tzv. společenského hlídačského psa.

V této fázi řízení byl dle nadřízeného správního orgánu dostatečně doplněno tvrzení veřejného zájmu a z obsahu odvolání žadatele lze zhodnotit, že byl veřejný zájem i prokázán. Žadatel o informaci má touto optikou zákonný nárok na poskytnutí informace, aby s ní nadále nakládal tak, jak považuje v demokratické společnosti za přínosné, pro podnícení diskuze o komunálním dění. (*„...7 zastupitelů obce Přezletice fakticky ovládá jednak přes hlasování na zasedání zastupitelstva pak přes kontrolní orgány obce tj. finanční a kontrolní výbor, dále přes komisi pro strategický rozvoj obce, veškeré aktivity obecního úřadu. Mám za to, že by občané obce Přezletice měli vědět kolik tito zastupitelé si od obce každý měsíc za svou činnost účtují. ...“*)

Nadřízený správní orgán nijak nehodnotí pravdivost informací, které uvádí žadatel ve svém odvolání, nicméně, z obsahu celého podání je zcela patrné, že zde existuje potřeba podnítit veřejnou diskuzi, je-li postup veřejných funkcionářů ve veřejném zájmu či nikoli.

Žadatel zde plní, Ústavním soudem zmiňovanou (viz. níže), roli tzv. společenského hlídacího psa, což v komplexním měřítku může jediné přispět ke zdravé společenské diskuzi, jakkoli může být nepříjemná či na jejím konci dojdou všichni účastníci k tomu, že veškeré postupy byly v souladu se zákonem, atp. Jedná se zde o samotný proces podrobování veřejné diskuzi, k níž je InfZ účinným instrumentem, zejména na poli politickém, kdy k této diskuzi umožní žadatelům informace získat.

(Ne)poskytnutím informací o příjmech veřejných činitelů se již v minulosti zabýval Ústavní soud, kde v dnes již notoricky známém nálezu ze dne 8.6.2016, sp. zn. IV. ÚS 1378/16 generoval kritéria, která by měla být vodící při rozhodování o (ne)poskytnutí požadované informace.

Povinný subjekt dle Ústavního soudu může odmítnout poskytnutí informace o platu a odměnách, pouze nejsou-li splněny všechny tyto podmínky: *účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu; informace samotná se týká veřejného zájmu; žadatel o informaci plní úkoly či poslání dozoru veřejnosti či roli tzv. společenského hlídacího psa; informace existuje a je dostupná (jedná se o tzv. platový test).*

Ústavní soud tak nastolil směr pro správní orgány, kterým by se měly jako povinné subjekty ve smyslu InfZ ubírat. Nadřízený správní orgán uvádí, že podstatný je účel, za kterým žadatel o informaci žádal. V duchu zmíněného nálezu mezi povinnými subjekty ve smyslu InfZ již několik let panuje zákonná praxe, že pokud jde o odměny zastupitelů (z jakéhokoli titulu), výše uvedený test se vůbec neaplikuje a hledí se na podporu veřejného zájmu a s ním související veřejné diskuse.

Pro úplnost lze závěrem uvést, že v Metodickém doporučení Ministerstva vnitra, č. j. MV-138779-7/ODK-2017, k poskytování informací o platech a odměnách podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (k dopadům tzv. platového nálezu Ústavního soudu na postupy povinných subjektů při vyřizování žádostí o informace o výši platů či odměn zaměstnanců a dalších osob) byl jasně formulován závěr, že v případě zastupitelů obcí a krajů existuje specifické informační oprávnění, kdy mají žadatelé nárok na informace o platech bez ohledu na podmínky výše uvedeného platového testu.

S ohledem na vše výše uvedené rozhodl Krajský úřad tak, jak je uvedeno ve výrocích tohoto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se dle ustanovení § 16 odst. 5 InfZ nelze odvolat. Poskytnutí informace povinným subjektem lze exekučně vykonat.

otisk úředního razítka

Mgr. Barbora Hron, v. r.
za odbor pověřená oprávněná úřední osoba

Obdrží:

František Hucek, Veleňská 4, 250 73 Přezletice, DS: 2j5wqrg

Obecní úřad Přezletice, Veleňská 48, 250 73 Přezletice, DS: 2p8dpb5